

GOUEL SANT BARTHELEMY AR CHASS.

KIMMIAD

VAR AR SORT A RESERV DEZO LEZEN AN DAOU A VIZ MAE 1853.

Var ton : *Noël, Noël, da Nédelec.*

Morituri te salutant..... CANET.

E Landerne , var bord richer Dourdoun,
Enemp rentas an oll chass bretoun :
Chass couchant , chass red , hac ar vastardet ,
Tout e oaint eno eun nosvez assemblent .

A neuze souden ,
Toud ar vanden ,
Peb hini en e dôn
A gomanças e zôn .

— *Ar C'hy Malakoff, Presidant ar C'honseïll.* —

Neuze Malokoff , ky desket 'vit ar foariou ,
A lavaras : Va mignouonet , sec'hit ho taëlou ,
Deuit-ta kentoc'h , deuit-ta ractal ,
Da exposi ho clemou dirag an Tribunal .

A marteze
E c'helfomp goudese ,
Diouz hor Bourrevien ,
Terri al lezen .

— *Ar Presidant evitan e-hunan.* —

Mar plij ganoc'h , da guenta e kouamançan :
Gounit a rean bara da eur paour kes comedian ;
A gouëlit , camaradet , ha cruella dën !
Dija en d'eus preparet va c'horden .

Me gred ember ,
E teuio an amser
Mar vo gant va croc'hen
Great domp mæstr eur chupen .

— *Ky ar Paour.* —

Evidon-me a zo cals glac'haret,
Va mæstr zo paour, da piou er lavaret ?
Pemp lùr evitan a zo eua tensor,
Hac ouspen-zo ne gar ket cals an henor.

Rac-ze ta el len ,
E rign lamp-pen ;
Perac tempesti ,
Eur mæn a dle va lestri.

— *Ar Mastin , Ky gard.* —

Ato prisounier, ê founç va barriken ,
Petra glask-tà dious-ime al lezen ?
Evit eun tam bara louët , sclapet em scudel ,
Da nôz , da vintin gant eun domistik cruel.

Siouas ! evit da boan ,
Kea ta paour kes loan ,
Kea , ia , d'al len ,
Da zraïlla da gorden .

— *Ky barbet eur Porcherez.* —

Ky ar muia caret gant eur porcherez coz ,
E m'eus betec vreman , beb deïs a beb nôz ,
Passeet va dechou , gant gloar hac henor ,
Azezet , var va ven-a-dreo , e toulic an ôr .

Mes allas ! al lezen
A fell dezi va c'hrac'hen ,
Adieu ta d'ar c'houignou ,
Ha dan oll lipousachou .

— *Bichon ar Vigodes.* —

Ato leun a spount mar teufe Katel ,
Doc'h an instruction gant eur goles zantel ,
En e dourn gant-i eun disciplin ,
D'ober eun act a gontrition var va c'heïn .

Dek lùr da eur vigodes ! ! !
Goérzelt vo kentoc'h va robes ,
A gant an arc'hant ,
D'an Ilis vo græt eur presant .

— *Carlin eur Plac'h munden.* —

Tout ar c'hontroll ê ty va mæstrez ,
Ato ar joa , ato ar plijadurez ;
A pa deu Yan da gana canticou spirituel ,
E c'houzon chalpal , a dioual e vantel .

Gant va laouënediguez
E kichen va mæstrez ,
Me gred eus al lezen
Preservi va c'hrac'hen .

— *Ky ar Zoudardet.* —

Compagnoun fidel da eur zoudard coz,
Ato , betec vremant, beb deis a beb nôz;
Gouëlet em eus ar Spaign hac an Turki,
Sebastopol , an Allmaign , an Itali.

Cridi ne ran ket ,
E ven c'hoas casset ,
Me ! eur soudard coz ,
Da velet Rouantelez ar C'hoz.

— *Ar C'hy couchant hac ar C'hy red.* —

Da vonet d'eus ar beure da glask ar c'had
Ato e vezomp diskuiz, ato a galon vad,
Da lekat or poan evit caout d'a n doll
Eun dra da blijout, a caret gant an oll.

Mar bezomp crouquet ,
E c'hellomp lavaret :
Gant caol a gant piz
E vezint buan skuiz.

— *Ky eur C'hlasker dall.* —

Dare gant an naon e c'heuillan an dall ,
Toll da vör, da zouar, leach aman , leac'h all ;
Var an treujou alaouret , græt gant an Aoutrou ,
Da enemp zifen dious ar goal amzeriou.

M'ar bezan lac'het
Gant piou vo cunduet ?
Piou d'ioe'h ar maleuriou
A zifeno e zevesiou ?

— *Ar C'hy vagabound.* —

Potret , aman necesser tout enemp pretendoc'h ,
Evit d'ar maro echappi gouël a gouëlloc'h ;
Ky ep ty na goz, ne m'eus evit ordinal
Nemet restajou , eskern , traouachou fal .

Ato var an douar ,
Dispount a diglac'har ,
Paour kes peaurien !
C'houi a baëo ar skoden .

— *Ar C'hy President o resumi.* —

Dre al lezen-man , kontroll d'or madou ,
E n'emp gavo en hon touëz cals a valeuriou ;
Guelet a ran sclear, mar karomp-ni an dën ,
An dën , de drô , n'or c'haro cals birviken .

Gant e gapriçou ,
Muioc'h evit or viéou ,
E teu d'oe'h e c'hardien
Da starda ar scoden !

— Ar memes Presidant. — Reflexionou philosophik. —

Ia ! an interest a zo re garet gant an dêñ ,
Da envô payen gant aon dioc'h e groc'hen ;
Demeus or raç e stagas Astré (1)
E guiz ma cause deomp en e Cod neve.

D'an traon disken ,
Ky ! te a dâ lezen ,
Evit commanç
Guen'omp-ni an danç.

— Ar memes hini e tiskuez e zent hac o sevel bleo e gueïn. —

— CONCLUSION. —

Silaouit tout a prestit oc'h attention ,
Guervel a ran a c'hanoc'h d'an insurrection ,
Rac ne ma ket an amser evel gouëchal ,
Ma renke d'an dêñ souбли peb aneval.

Pa n'eus declarer brezel ,
Criomp-ta a vouëz huel ;
Savomp ractal pavillon ,
Hac è Breïz greomp revolution.

— Here are the signes of ou rebellion. —

Araok en emp separi, a d'an huella mouëchou, e z'eus votet :

— Teîr yudaden evit ar President .

— Teîr c'hrougnaden evit an Dêñ .

— Ar C'honseill enemp separ. —

Ar Secretour general, Commis-Grefflour,

Sinet : EUR C'HY A GALITE.

Par ampliation :

LE HIR,

Soldat au 91me de ligne.

Propriété de l'Éditeur :

J. HASLÉ.

(1) L'Étoile ou Constellation du Grand Chien.

CANAOUEN NEVEZ

VAR AN

HENT-OUARN.

Var an tón gallec : { *Tu veux danser, tu danseras,*
Foi de Français, papa Nicolas.

Habitantet a Leon hac a Kerne ,
 Tostait da glevet eur ganaouen neve ;
 Digorit mèd tout o tiou skouarn ,
 Mont a ran dà cauzeal deoc'h eus an Hent-Ouarn ,
 A nevez zo enemp gavet è Breiz
 Da lakat henni keraouëz aleiz .

Araog commans deoc'h discriva
 Ar machin infernal arruet er vrô-mâ ,
 Digasset deomp-ni evit or sclerijen ,
 (Me gav gouëll lavaret evit or pñijen ,)
 O pedan tout a guir galon ,
 Da bresta din oc'h attention .

An Hent-Ouarn , va mignounet ker ,
 Neket bet ato a beb amzer ,
 N'eus ket , me gred , a tregont vloas ,
 E Franç ne oa ket anavezet c'hoas ;
 Hac en eun histor benac e m'eus lennet
 E oamp anezan dleour d'ar Zaozonnet .

A beb amser ar Zaozonnet
 A d'eus sec'het o fri d'ar Gallaouet ;
 Ar Gal mar de prount da bärifiant ,
 Da ober ne ket re vuan ;
 Ar Zaos a glask profit da guenta
 D'eus ar pez a inventer er vrô-mâ .

Mes loskomp a gostez an histor,
Hac hon amezienn a du-all d'ar môr ,
Evit examina è coustianç
Mar tleomp en Hent-Ouarn caout fisianç ,
Mar de digasset deomp evit or mad ,
A profitabl d'an oll ervêz ho stad.

Declari a ran var va henor ,
Ar c'honvers gantan en dô muioc'h a zigor
A tout an oll varc'hadourien ,
Kercouls ar païsant evel ar vourc'hichen ,
En e zer a c'hello creski o madou
A lakat easoc'h urz en ho afferiou.

Mes d'ar paour kès labourer
Ne raï ket ar peb gouëlla d'eus e affter ;
Rac mar deo cresket al labouriou ,
Ne ket calz hirroc'h paët an deiou ,
Hac ar pez a paër gouëchal pemp gouennec ,
Do c'haout breman e lakeoc'h dec.

Embarki a ra a beb seurt traouachou ,
Saout , kezek , ed , frouëz a viou ;
A d'ar marc'hat pa ielloc'h gant o kar ,
Kassit o marc'hadourez var eün d'ar gar ;
Hac en distrô e c'helloc'h c'hoas lavaret
E po da potr ar guir he fri sec'het.

Hac a baoue mar ze deut ar Barisianet
Da veza re lipouëz var ar pesket
Ar pesk a zo eun neubeut exkis
Gantan a iello da glask e bar da Baris ,
Hac eno beo-buezec è baillou
E ze ato fresk evit an Aoutrou.

An negocianet , ar varchadourien ed ,
Ar prener saout , ar c'hlasker ronceed ,
A c'hello breman gant confianç
D'ingualli o marc'hadourez è pevar corn Franc
A memes c'hoas , mar deo o saltazi ,
E c'hellint o c'has da found ar Russi .

Mes petra lavaro potret an Arvôr ,
An armatourien , an dud a vôr ,
Ar charretourien hac ar postillounet ;
Da bere en d'eus o divrac'h troc'het ?
Cridi-ran e serabinfont o diou scouarn ,
A meuli gleont neubeut an Hent-Ouarn .

Rac-ze-ta e velan sclær-mad ,
Ar paour ne reï nemet paourat ;
Ar pinvidic dre graç an Hent-Ouarn ,
A ramasso an oll danvez e tre zaouarn ;
A ni , e trezomp peaurien ,
A baëo c'hoas ar scoden .

Cetu ar pen kenta d'eus va histor ,
Peleac'h skeï bremân evit caout digor ?
Examinet or beus question an arc'hant ,
Gouëlomp , ia brema , hini an agremant
A brocuro deomp evit voyaji ,
Pa blijo d'or bourz a d'or faltazi .

Doc'h ar c'hoste ma lavarset a c'hellan :
Gantân sur e vo didronet ar charaban ,
Rac ouspen ma ia cals buannoc'h ,
E zeo c'hoas an anter distrounsoe'h ;
Azezet oc'h ê guis ê goask o toll ,
Ra vezo-ta meulet gant an oll !

Mes m'ar n'euz ar maler da zirailla ,
Pe eun all dont a ben dezâ ;
Mar bezont o daou var ar memes linen ,
Jesus , va Doue , pebez alumnen !
An eil wagon gant e bén flastret ,
A c'houi ,.... ê pelec'h e vezoc'h selapet ?

Ar marc'h dù a zo capricius ,
Kercouls lavaret memes vicius ,
Great eo gant viltancou an ifern ,
A me gred e mâ an diaoul en e eskern ,
Rac-ze ta ma ne maoc'h ket var o tu
Ne n'em fiziit ket re er marc'h dù .

Mar peus c'hoant embarki eus ar heure ,
Examinit mäd da guenta o toare ;
Hac ar rederes mar o peus ,
Choumit er guear pe o pezo keus ;
Nemet c'hoant o pefe da losker clemou ,
A disken en oll stationou .

Hac ê creïz ma vezoc'h ec'h ober ,
Mar teu d'enemp lakat en coler ;
Ractal e commando da gournichall ,
Da losket moguet a da dufall ,
Prest a prount evel an tan e partio ,
Bonsoir , gortozit , pe kit en drô .

Ebars c'hoas ne ket brao cousket ,
Rac aon pa deuoc'h da vea divunet ,
E teufe deoc'h caout an dischanc
Da veza rentet pell diouz o temeuranc ;
Hac o yalc'h neuze m'ar de goulou ,
E riskoc'h kals da gouskat en enhou .

C'hoas a me da lavaret meur a dra ,
Mes aon a m'eus d'ho skuisa ;
Ar c'honeïl diveza a roan d'ar fumerien ,
Kercouls d'ar zoudard 'vel d'a r vourc'hichen :
Fumi e bars zo , ia , difennet ,
Gant aoun da zisplijout d'ar merc'hed .

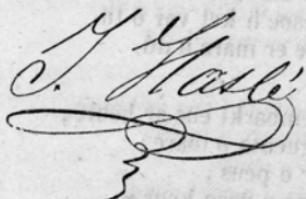
An hini an d'eus ar zoun-mâ gret ,
A zo bepret bas a speret ,
Eur Zoudard en devoa re amzer ,
Claon var e vele en hospital Quemper
Ne c'hortos nemert caout diou-askel Icar
Evit ober concuranç da Nadar .

— FIN. —

LE HIR,

Soldat au 91me de ligne.

Propriété de l'Éditeur :

Moulet è Montroulez , è ty J^s HASLÉ , Imprimer ha Levrer ,
ru a Aiguillon , 8 ,
é pelec'h e caver bep seurt levriou galleg ha brezounec , evit an offiçou
hac evit ar scoliou ; canticou evit ar retréjou hac ar missionou :
imachou , chapeledou , medalennou , paper , liou , plun ,
— etc. , etc. , etc. —